

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

BIBLIOTECA
PENTRU
TOȚI

Campania de Promovare a Culturii
este susținută și realizată în cooperare cu
Ministerul Culturii și Patrimoniului Național.

Colecția „Biblioteca pentru toți” le-a oferit cititorilor români vreme de o sută de ani capodoperele literaturii române și universale, iar în 2009 s-a relansat cu gândul de a reedita titlurile clasice ale literaturii române. Îi vom reciti pe autorii ale căror opere ne-au însoțit viața și le vom lăsa de aici înainte moștenire celor dragi nouă cărțile devenirii noastre și ale devenirii lor. Un recurs cu care *Jurnalul Național* v-a obișnuit în ultimii ani de existență, recursul la România, care de acum va însemna un recurs la patrimoniul cultural național prin „Biblioteca pentru toți”, recurs ce va statua totodată răspândirea și păstrarea acestuia.

Marius Tucă
Jurnalul Național

NICOLAE VELEA

ÎNTÂLNIRE TÂRZIE

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

N. Velles

NICOLAE VELEA

ÎNTÂLNIRE TÂRZIE

Prefață de Eugen Simion

Ediția de față reproduce textul din Nicolae Velea,
Întâlnire târzie. Nuvele, Editura Eminescu, București, 1981.

Cronologie și referințe critice de Bianca Burța-Cernat
Fotografii din arhiva familiei și din arhiva lui Ionel Cucu

Copyright text © Elena Velea

Copyright © 2012 Editura ART, pentru prezenta ediție

Prelucrare detaliu supracopertă: Bogdan Mitea

JURNALUL NATIONAL

Director: Marius Tucă

Director general: Dan Matiescu

Coordonator colecție: Ana-Maria Vulpescu

Date despre colecția BIBLIOTECA PENTRU TOȚI:

www.jurnalul.ro; www.bibliotecapentrutoti.ro

Piața Presei libere nr. 1,
Corp D, etaj VIII, București, Sector 1,
tel.: 021-318 20 37, fax: 021-318 20 35
E-mail: editura.jurnalul@jurnalul.ro

GRUPUL EDITORIAL ART

Comenzi – Cartea prin poștă

C.P. 78, O.P. 32, cod 014810, sector 1, București
tel.: (021) 224.01.30, 0744.300.870, 0721.213.576;
fax: (021) 224.32.87

Redactori: Elvira Mareș

Tehnoredactor: Angela Ardeleanu

Producție: Walter Weidle

Tipărit la Radin Print, prin reprezentantul pentru România

4 Colours Advertising, www.4colours.ro

 Radin print

 Colours
Advertisina

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VELEA, NICOLAE

Întâlnire târzie / Nicolae Velea ; pref. de Eugen Simion;

tab. cronologic și referințe critice de Bianca Burța-Cernat

- București : Art, 2012

ISBN 978-973-124-717-5

I. Burța-Cernat, Bianca (tab. cronologi, ref. critice)

II. Simion, Eugen (pref.)

821.135.1-31

ÎNTÂLNIRE TÂRZIE (1981)

Respect pentru oameni și cărți

ÎN TREACĂT

Lui Duminică i s-a părut deodată că s-a grăbit. Și-a zis că are prea puțin timp în urmă și prea mult înainte și că poate să se mai odihnească, să se mai răsfete. Că prea trăise iute.

Ajunsese cel mai bun șofer al raionului, lucra la cea mai bogată cooperativă și, de vreo doi ani, la marile sărbători conducea singurul car alegoric care defila prin orașul reședință de raion.

Comuna Lupoia, unde lucra Duminică, fusese o comună cam săracă și înapoiată.

Dar de mult timp satul și oamenii se scuturaseră de sărăcie. Se ridicaseră case noi, mari, cu garduri de ciment cu ornamentații, care – numai gardurile – costau peste cinci mii de lei. Trecuse timp de când nu se mai pomenise ca cineva să fi scos cuțitul, iar milițianul Sandu – care acum câțiva ani fusese evidențiat pentru curajul de a rămâne în Lupoia – era văzut uneori seara mestecând acasă aluat pentru prăjituri.

Și era o frumusețe să-i fi văzut, serile, pe Costică, președintele cooperativei agricole, pe Nanu, președintele magazinului mixt, sau pe Marin Rece, un brigadier zootehnic, cum refuzau îmbierile unora care-i chemau, după isprăvirea lucrului, să treacă pe la bufet ca să ia câte ceva. Ei spuneau, hotărâți, că nu se poate, trebuie să meargă la școală – „au seral“.

Și înfățișarea de seară a lor, ținând cuminte și cuviincios subțioară genți în care se aflau cărți și caiete, l-a amăgit pe Duminică. Graba lor – oameni cu ani încă o dată decât ai lui – de a ajunge undeva pe unde el trecuse l-a făcut să creadă că el se mai poate odihni și răsfăța. Că mai poate trăi, un timp, provizoriu.

El era foarte tânăr, trebuia să împlinească peste puțin timp douăzeci de ani, și-l mai dureau ochii de auriul bidonului cu mălai întins peste gard, în timpul secetei din 1946, de un vecin

avut pentru un ferăstrău, un clește, un ciocan și-un cerc de cauciuc cu care se juca el.

Și, de câte ori veneau ploile, și șanțurile se umpleau cu apă, iar pe apă pluteau bucăți de cocean sau așchii, pe el îl năpădea tristețea. Când fusese mic – în primele clase de primară –, Duminică nu putuse urmări, mergând spre casă, la un loc cu ceilalți copii, kilometri întregi, ce se întâmplă cu o așchie sau un cocean; să puie prinsoare pe cea care merge mai departe și nu se împotmolește sau nu rămâne în vreo vâltoare. El și frate-său aveau aceeași pereche de opinci și trebuia să alerge iute acasă să i le dea; frate-său învăța după prânz.

*

Mai întâi se împrieteni cu Șoalcă, un mecanic tânăr de la moara electrică. Șoalcă locuia la părinți, avea o cameră a lui și Duminică își prăpădea nopțile aici jucând table. După ce părinții lui Șoalcă au făcut țuica, ei jucau în pivniță, la răcoare, lângă butoi. Într-o vineri, o porniră de dimineață și o ținură toată ziua. Pe la jumătatea prânzului, pică pe la ei Tăchioaia, o bătrână care de la o vreme trăia fără căpătâi. O zgornise din casă gineri-său – „un netransformat și un huliganist“, cum îl beștelea ea, pe drept – fiindcă acesta mai alerga după avere și nu intrase în cooperativă. Ea le ceru o cană cu rachiu, că zicea că are limbrici și vrea să-i înece. Tăchioaia bea și se uita la ei cum joacă. Câștiga mereu Șoalcă. Duminică, enervat, odată, când Șoalcă ridică ultimele table, îi spuse Tăchioaiei:

– Îl vezi? Iar a pierdut! N-a mai rămas cu nimic.

– Vezi cum faci, ciocule, îl căina Tăchioaia.

Ținea cu Șoalcă – bea țuica lui.

Șoalcă râse și câștiga iar. Dar, după încă trei partide câștigate, timp în care Duminică râdea de el, râdea vânat de necaz, zicând că pierde, și Tăchioaia îl căina, Șoalcă nu mai putu și începu să-i explice babei că bate cine rămâne mai întâi fără nimic. Dar ea, singurul lor spectator, nu vru să creadă. Cum să bați dacă rămâi fără nimic? Câștiga, câștiga mereu Șoalcă și Duminică râdea cu răutate de-i clănțăneau dinții în gură și zicea că pierde.

– Iar pierduși.

Respect pe Cum pierdui, mă?

- Păi, mai ai ceva?
- Și care e regula?
- Regulă, neregulă, rămăseși fără nimic.
- Ciocule, vezi, țățico, cum faci... îl aolea Tăchioaia.

Și după alte partide:

– Uită-te la el cum iar le pierdu pe toate, o chema Duminică pe Tăchioaia să se uite.

– Ce jucăm noi aici, mă?! țipă Șoalcă.

– Table jucăm!

– Și care câștigă la table, câștigă ăla care termină primul? se zbătea Șoalcă neputincios, pentru că Duminică zicea că nu, și Tăchioaia îl îmbărbăta și-l sfătuia să arunce oasele ba într-un colț, ba în altul, care i se păreau ei mai norocoase.

Șoalcă murea și se căznea să piardă.

Nu pierdea.

Jucară așa până seara, unul muncindu-se să piardă, altul să câștige – fără să poată –, și Tăchioaia începuse să plângă văzându-l pe Șoalcă isprăvind mereu primul. Lor le tremurau și mâinile, și capetele, și picioarele de înverșunare.

Până când pe amândoi în aceeași clipă îi podidi sângele pe nas.

După ce se șterseră și se liniștiră, Duminică îi spuse cumsecade lui Șoalcă:

- Bine că ne lăsarăm sânge...
- Păi, dacă intrasem într-o situație fără ieșire, încuviință Șoalcă.

Pe urmă Duminică era văzut în unele nopți alergând cu mașina pe Câmpia Frumoasei să prindă iepuri în lumina farurilor. Până la magazinul mixt, depărtare de vreun kilometru, nu se ducea niciodată pe jos să-și ia țigări. Se ducea fie cu mașina lui, fie cu vreun tractor.

El făcea toate acestea cu sfială și curiozitate. La început muștrându-se pentru ele, apoi mirându-se că îi sunt îngăduite și nu i se întâmplă nimic înfricoșător de rău, așa cum se aștepta câteodată.

Când au venit și observațiile, el le-a primit tot plin de curiozitate, întrebându-se dacă vreuna din faptele săvârșite – și care anume – avea să aibă vreo înrăurire asupra restului vieții lui.

Astfel ajunse Duminică să fie trecut la căratul laptelui și ouălor cooperativei. (Cei din conducere, văzându-i în fiecare dimineață obrajii cocoloșiți de nesomn, se gândiseră că, pentru a-l feri de vreun accident, să-l treacă la transportat lapte și ouă, pentru că încărcătura îl obliga să meargă încet).

Dar înainte de aceasta s-a mai petrecut ceva.

Într-o zi de sărbătoare, cu ocazia unei excursii, Duminică a cunoscut-o pe Adina Gheorghe, tehniciană agricolă de la Sfatul din Cuca – o comună vecină.

A cunoscut-o pe muntele către care se făcuse excursia, Muntele Frunții. Pe vârf era o ceață joasă, și ei nu se vedeau decât de la mijloc în sus. Picioarele nu se observau și, mergând, toți păreau că plutesc.

Când a văzut-o prima dată pe Adina, lui Duminică i-a pierit orice veselie. Avu zguduirea a ceva presimțit și deveni tăcut și sfios.

La întoarcere, Duminică o luă pe Adina în cabină. Pe drum, târziu, îi spuse, căutând să fie vesel:

- Noi ne-am cunoscut doar până la jumătate.
- Cum până la jumătate?
- Păi... ceața. Era ceață până la brâu.
- Și? Acuma nu mai e ceață, răspunse ea îngăduitor.

Adina Gheorghe era foarte mândră, și mândria o făcea să fie – sau numai să pară – supărător de îngăduitoare.

Duminică ar fi vrut să mai spună ceva – o vorbă sprintenă pe care o găsisese legată de lucrul știut că prima impresie rămâne și că ea, pentru el, o să fie o jumătate de persoană. Dar îngăduința din tonul ei îl intimidă; ceea ce plănuise să spună i se păru greoi și nu mai vorbi.

Peste câteva zile, Duminică își făcu drum prin Cuca, la ora când știa că se termină lucrul la Sfat. O văzu pe Adina în fața Sfatului. El opri mașina în dreptul magazinului mixt, intră acolo, stătu puțin timp fără să cumpere nimic și, când ieși, o întâlni pe drum.

– Hai noroc! o întâmpină el și, silindu-se să pară nepăsător, păru supărat.

- Bună ziua...
- Ce faci?